

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2016)0446

Sprawa Ildara Dadina, więźnia sumienia w Rosji

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie Ildara Dadina, więźnia sumienia w Rosji (2016/2992(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze sprawozdania, zalecenia i rezolucje w sprawie Rosji, w szczególności zalecenie dla Rady z dnia 23 października 2012 r. w sprawie ustanowienia wspólnych ograniczeń wizowych dla urzędników rządu rosyjskiego zamieszanych w sprawę Siergieja Magnickiego¹, swoje rezolucje z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie rządów prawa w Rosji², rezolucję z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie Rosji: wyroki dla demonstrantów uczestniczących w wydarzeniach na Placu Bołotnym³; uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia wspólnych ograniczeń wizowych dla urzędników rządu rosyjskiego zamieszanych w sprawę Siergieja Magnickiego⁴; a także uwzględniając swoje rezolucje: rezolucję z dnia 23 października 2014 r. w sprawie zamknięcia organizacji pozarządowej Memoriał (laureata Nagrody im. Sacharowa z 2009 r.) w Rosji⁵, rezolucję z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie zabójstwa rosyjskiego przywódcy opozycji Borysa Niemcowa i stanu demokracji w Rosji⁶, rezolucję z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie stosunków UE-Rosja⁷ oraz rezolucję z dnia 10 września 2015 r. w sprawie Rosji, w szczególności spraw Estona Kohvera, Ołeha Sencowa i Ołeksandra Kolczenki⁸,
- uwzględniając wyniki szczytu UE-Rosja, który odbył się w dniach 3-4 czerwca 2013 r., oraz konsultacje w sprawie praw człowieka z dnia 19 maja 2013 r.,
- uwzględniając rosyjską konstytucję, a w szczególności jej art. 29, który chroni wolność słowa, oraz art. 31, który dotyczy wolności pokojowego zgromadzania się,
- uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,

¹ Dz.U. C 68 E z 7.3.2014, s. 13.

² Dz.U. C 65 z 19.2.2016, s. 150.

³ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0253.

⁴ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0258.

⁵ Dz.U. C 274 z 27.7.2016, s. 21.

⁶ Dz.U. C 316 z 30.8.2016, s. 126.

⁷ Dz.U. C 407 z 4.11.2016, s. 35.

⁸ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0314.

- A. mając na uwadze, że na początku grudnia 2015 r. rosyjski działacz opozycyjny Ildar Dadin został skazany na trzy lata więzienia po tym, jak zorganizował szereg pokojowych zgromadzeń i protestów antywojennych, a tym samym był pierwszą osobą w Rosji skazaną na mocy surowej ustawy o zgromadzeniach publicznych uchwalonej w 2014 r.;
- B. mając na uwadze, że Ildara Dadina skazano na trzy lata więzienia, czyli na okres dłuższy niż zalecane przez prokuratora dwa lata; mając na uwadze, że po apelacji wyrok skrócono do dwóch i pół roku;
- C. mając na uwadze, że według doniesień w czasie odbywania wyroku w kolonii karnej nr 7 w Karelii Ildar Dadin był wielokrotnie torturowany, bity i nieludzko traktowany, a także otrzymywał groźby śmierci ze strony władz rosyjskich;
- D. mając na uwadze, że Europejski Trybunał Praw Człowieka przychylił się do wniosku adwokata Ildara Dadina i zobowiązał Federację Rosyjską do zapewnienia skutecznego dochodzenia, przeniesienia Ildara Dadina do innego zakładu karnego oraz umożliwienia mu kontaktów z jego przedstawicielem prawnym.
- E. mając na uwadze, że przypadek Ildara Dadina nie jest odosobniony, a wiarygodne raporty na temat praw człowieka wskazują na systematyczne stosowanie tortur oraz brutalne i nieludzkie traktowanie w rosyjskim systemie karnym; mając na uwadze, że osoby dopuszczające się tortur i nadużyć wobec osób przebywających w więzieniach, zakładach karnych lub ośrodkach detencyjnych, a także osoby odpowiedzialne za te tortury i nadużycia, często pozostają bezkarne;
- F. mając na uwadze, że w dniu 3 listopada 2016 r. sekretarz generalny Rady Europy Thorbjørn Jagland wyraził zaniepokojenie zarzutami złego traktowania Ildara Dadina skierowanymi pod adresem Aleksandra Konowałowa, ministra sprawiedliwości Federacji Rosyjskiej;
- G. mając na uwadze, że liczba więźniów politycznych w Rosji w ostatnich latach znacznie wzrosła i według Centrum Obrony Praw Człowieka Memoriał wynosi obecnie 102, a wśród nich znajdują się m.in. Aleksander Kostenko Fiedorowicz, Iwan Niepomniaszczij, Dmitrij Buchenkow, Władimir Jonow, Maksim Panfilow i inni; mając na uwadze, że w 2015 r. Rosja dopuściła się 109 naruszeń Europejskiej konwencji praw człowieka, więcej niż jakikolwiek inny kraj;
- H. mając na uwadze, że w 2015 r. odnotowano 197 przypadków śmierci w aresztach policyjnych, w tym 109 z powodu „nagłego pogorszenia stanu zdrowia” i 62 samobójstwa, co sugeruje powszechność nadużyć, tortur i brutalnego traktowania osób zatrzymanych w systemie penitencjarnym Federacji Rosyjskiej;
- I. mając na uwadze, że w dniu 26 października 2016 r. moskiewski sąd nałożył karę grzywny w wysokości 300 000 rubli na Analityczne Centrum Jurija Lewady (Centrum Lewady), jeden z trzech głównych ośrodków badania opinii publicznej w Rosji, gdyż nie zarejestrowało się ono jako „zagraniczny agent”;
- J. mając na uwadze, że prezydent Putin niedawno podpisał dekret, zgodnie z którym Rosja wycofuje się z grona państw-sygnatariuszy Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK); mając na uwadze, że w swoim oświadczeniu rosyjskie ministerstwo spraw zagranicznych określiło działania MTK jako „nieskuteczne i

jednostronne” i wyraziło zaniepokojenie prowadzonym przez niego dochodzeniem w sprawie wydarzeń w Osetii Południowej, do jakich doszło w sierpniu 2008 r.; mając na uwadze, że prokuratorzy MTK opublikowali na stronie Trybunału raport, w którym stwierdzono, że „okupacji rosyjskiej towarzyszyło prześladowanie i zastraszanie Tatarów krymskich”;

- K. mając na uwadze, że w październiku 2016 r. Rada Praw Człowieka ONZ postanowiła nie wybierać ponownie Rosji jako członka w następstwie pisma podpisanego przez ponad 80 organizacji na rzecz praw człowieka i międzynarodowych organizacji pomocowych, w którym wezwano członków ONZ do zablokowania wyboru Rosji do tego organu;
1. wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Ildara Dadina i wszystkich osób zatrzymanych na podstawie fałszywych lub bezpodstawnych zarzutów lub za korzystanie z wolności słowa i zgromadzeń;
 2. jest głęboko zaniepokojony tym, że kodeks karny Federacji Rosyjskiej został uzupełniony o artykuł, który nakłada nowe ograniczenia dotyczące zgromadzeń publicznych i uznaje tego rodzaju zgromadzenia za przestępstwo;
 3. apeluje do władz rosyjskich, aby przy udziale niezależnych ekspertów ds. praw człowieka przeprowadziły gruntowne i przejrzyste dochodzenie w sprawie wysuniętych przez Ildara Dadina zarzutów o tortury i brutalne traktowanie; wzywa do przeprowadzenia niezależnego dochodzenia w sprawie zarzutów o tortury, nadużycia i poniżające i niehumanitarne traktowanie ze strony urzędników państwowych w rosyjskich ośrodkach detencyjnych, obozach pracy i więzieniach;
 4. w tym kontekście wzywa Federację Rosyjską do przeprowadzenia kompleksowego przeglądu swojego systemu więziennictwa z myślą o przeprowadzeniu gruntownej reformy tego systemu, a także do pełnego wdrożenia norm uzgodnionych na podstawie odpowiednich konwencji międzynarodowych;
 5. solidaryzuje się z osobami aresztowanymi na podstawie fałszywych lub bezpodstawnych zarzutów w Rosji i na tymczasowo okupowanych terytoriach Ukrainy, w tym z Tatarami krymskimi, i wzywa do ich natychmiastowego uwolnienia;
 6. przypomina Rosji o znaczeniu pełnego przestrzegania międzynarodowych zobowiązań prawnych, jakie spoczywają na niej w związku z członkostwem w Radzie Europy oraz Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, a także podstawowych praw człowieka i zasad praworządności zapisanych w różnych traktatach i umowach międzynarodowych, które Rosja podpisała i których jest stroną; podkreśla, że Federacja Rosyjska może być uznawana za wiarygodnego partnera w dziedzinie współpracy międzynarodowej jedynie wówczas, jeżeli podtrzyma swoje zobowiązania wynikające z prawa międzynarodowego; w tym kontekście wyraża zaniepokojenie dekretem prezydenckim wycofującym Rosję z grona państw-sygnatariuszy Rzymskiego Statutu MTK;
 7. wzywa rząd Rosji do podjęcia konkretnych i natychmiastowych kroków w celu zastosowania się do wszystkich wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach przeciwko Rosji; w tym kontekście ubolewa nad faktem, że Federacja Rosyjska w nowym prawodawstwie przyjętym w grudniu 2015 r. uprawniała rosyjski Sąd Konstytucyjny do unieważniania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

8. apeluje do Rady o opracowanie jednolitej strategii politycznej wobec Rosji, zobowiązującej 28 państw członkowskich UE i instytucje UE do zajęcia wspólnego zdecydowanego stanowiska w sprawie roli praw człowieka w stosunkach UE-Rosja i przestrzegania prawa międzynarodowego; wzywa wiceprzewodniczącą Komisji /wysoką przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, by wspólnie z ESDZ i Komisją opracowała merytoryczną i konkretną strategię wspierania rosyjskiego społeczeństwa obywatelskiego i organizacji, z wykorzystaniem Europejskiego Instrumentu na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka;
9. wzywa Radę do przyjęcia szeregu ukierunkowanych sankcji służących ukaraniu osób odpowiedzialnych za złe traktowanie Ildara Dadina i innych obrońców praw człowieka;
10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji ESDZ, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, Radzie Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz prezydentowi, rządowi i parlamentowi Federacji Rosyjskiej.